

Modulul 3. Politici la nivel școlar și reglementări naționale anti-bullying

Acest modul explorează politici naționale și specifice școlilor din Europa, cu accent pe implementarea unor strategii eficiente de prevenire. Conceput pentru profesori, acest document oferă reglementări practice pentru dezvoltarea unor reguli clare, înțelegerea responsabilităților legale și adoptarea abordării Whole School pentru a crea medii de învățare mai sigure. Prin examinarea politicilor din Italia, Polonia, Macedonia de Nord, Turcia și România, profesorii vor obține informații despre cele mai bune practici pentru combaterea bullying-ului și promovarea comunităților școlare incluzive.

**Co-funded by
the European Union**

Prezentare generală a politicilor europene anti-bullying

Deși Uniunea Europeană nu are legi anti-bullying unificate și obligatorii în toate statele membre, există recomandări, reglementări și mecanisme juridice semnificative care ghidează țările în combaterea eficientă a bullying-ului. Acestea operează în principal prin reglementări privind drepturile omului, politici educaționale și legi privind siguranța digitală.

Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului (CNUDC) (1989) stă la baza eforturilor de protecție a copilului la nivel mondial. Mai multe articole abordează în mod specific preocupările legate de bullying:

- Articolul 16 protejează copiii de interferențele arbitrare în viața lor privată, abordând problemele de cyberbullying
- Articolul 19 impune protecția împotriva tuturor formelor de violență fizică sau mentală, inclusiv bullying-ul
- Articolul 37 asigură că niciun copil nu este supus unui tratament crud, inuman sau degradant, aplicabil cazurilor severe de bullying

Recomandarea Consiliului Europei CM/Rec(2018)7 promovează drepturile copiilor în mediul digital, abordând cyberbullying-ul prin mai multe principii cheie:

Protecția demnității și securității

Statele membre trebuie să protejeze demnitatea, securitatea și integritatea fizică și psihologică a copiilor, apărându-i de toate formele de violență, hărțuire, exploatare și abuz în mediile digitale.

Alfabetizarea și competențele digitale

Statele ar trebui să se asigure că copiii au competențele și cunoștințele necesare pentru a-și exercita drepturile în mediile digitale, inclusiv educația privind alfabetizarea digitală și siguranța online, pentru a ajuta la recunoașterea și abordarea riscurilor precum bullying-ul.

Participarea copiilor

Statele membre ar trebui să implice activ copiii în crearea și implementarea politicilor legate de drepturile lor în lumea digitală, valorizând perspectivele lor unice asupra provocărilor cu care se confruntă online.

Protecția grupurilor vulnerabile

Statele ar trebui să recunoască faptul că anumiți copii – cei cu dizabilități, din medii minoritare sau din comunități marginalizate – se pot confrunta cu riscuri sporite de bullying și hărțuire online, necesitând măsuri de protecție adaptate.

Comisia Europeană a subliniat în mod constant protejarea copiilor de bullying prin inițiative precum Strategia UE privind drepturile copilului (2021-2024) și inițiativa Un internet mai bun pentru copii (BIK), care abordează cyberbullying-ul prin alfabetizarea digitală și resurse de siguranță.

Prezentare generală a politicilor italiene anti-bullying

Italia a implementat reglementări cuprinzătoare pentru a preveni și combate bullying-ul, cu o atenție deosebită acordată cyberbullying-ului. Directiva MIUR nr. 1455/06 stabilește ghiduri pentru școli privind prevenirea și gestionarea bullying-ului, promovând o cultură școlară incluzivă bazată pe respect și solidaritate.

Legea 71/2017 abordează în mod specific fenomenul în creștere al cyberbullying-ului, stabilind măsuri de prevenire și combatere, introducând sancțiuni pentru făptuitori și definind responsabilități pentru platformele online. Școlile trebuie să pregătească personalul și elevii cu privire la riscurile cyberbullying-ului și să ofere sprijin psihologic adecvat victimelor.

În 2024, Legea 70/2024 a completat legislația anterioară prin introducerea de reglementări specifice pentru bullying, consolidând acțiunile împotriva violenței psihologice și digitale. Această lege subliniază formarea profesorilor și activitățile de conștientizare, cerând școlilor să adopte un Regulament pentru prevenirea și combaterea bullying-ului și cyberbullying-ului, împreună cu un Cod Intern pentru raportarea și evaluarea cazurilor.

Prevenția primară/universală Școlile trebuie să implementeze strategii de prevenție universală, vizând întreaga populație școlară, creând un climat pozitiv și promovând relații de respect.	Prevenția secundară/selectivă Intervenții țintite pentru grupurile de risc, oferind sprijin suplimentar și monitorizare pentru elevii care ar putea fi mai vulnerabili la bullying.	Prevenția terțiară/indicată Intervenții specifice pentru cazurile identificate de bullying, inclusiv sprijin pentru victime, consecințe pentru făptuitori și strategii de reabilitare.

Sanțiuni și responsabilități

Sanțiunile pentru făptuitorii de bullying variază în funcție de gravitatea incidentelor. Măsurile disciplinare școlare se aplică în toate cazurile, în timp ce urmărirea penală poate avea loc pentru infracțiuni grave. Legea 71/2017 impune platformelor sociale să elimine conținutul ofensator și să coopereze cu autoritățile. Școlile trebuie să intervină prompt și să raporteze incidentele de bullying autorităților competente.

Legea 70/2024 introduce sancțiuni administrative pentru instituțiile de învățământ care nu reușesc să implementeze reglementări de prevenire și intervenție. De asemenea, propune programe psiho-educative obligatorii pentru făptuitorii de bullying, vizând reabilitarea mai degrabă decât doar pedeapsa.

Responsabilități legale pentru școlile și profesorii italieni

Școlile italiene au responsabilități legale clare în ceea ce privește incidentele de bullying. Conform Directivei MIUR nr. 1455/06 și Ghidurilor MIUR (2015 și 2021), școlile trebuie să ia măsuri preventive și să intervină prompt atunci când apare bullying-ul.

Responsabilități de prevenire

Școlile trebuie să creeze un mediu incluziv și sigur. Aceasta include activități axate pe respect, educația diversității și dezvoltarea empatiei.

Intervenție timpurie

Atunci când apare bullying-ul, școlile trebuie să intervină prompt pentru a proteja victimele și a aborda comportamentul agresorilor. Un protocol intern trebuie activat pentru acțiuni imediate, inclusiv raportarea către autorități și implicarea părinților.

Monitorizare și raportare

Școlile trebuie să monitorizeze continuu situația pentru a detecta semne de bullying și a preveni recurența. Ele trebuie să raporteze prompt încălcările către poliție sau alte servicii competente atunci când este necesar.

Protecția victimelor

Școlile trebuie să ofere sprijin psihologic victimelor bullying-ului, asigurând accesul la resurse adecvate pentru a aborda consecințele psihologice ale abuzului.

Responsabilitățile profesorilor

Profesorii au obligații legale specifice în ceea ce privește incidentele de bullying. Legea 71/2017 și Directiva MIUR nr. 1455/06 prevăd că profesorii trebuie:

- Să raporteze imediat: Atunci când sunt conștienți de bullying, profesorii trebuie să informeze prompt conducerea școlii
- Să intervină timpuriu: Profesorii trebuie să ia măsuri imediate atunci când sunt martori la bullying, oprind comportamentul agresiv și protejând victimele
- Să participe la formare continuă: Profesorii trebuie să participe la programe de formare privind bullying-ul și cyberbullying-ul pentru a recunoaște semnele și a gestiona eficient cazurile
- Să protejeze confidențialitatea: Profesorii trebuie să respecte confidențialitatea elevilor, asigurându-se în același timp că sunt luate măsurile necesare

Responsabilitățile părinților

Părinții victimelor ar trebui să raporteze incidentele de bullying școlii pentru a iniția procesele de intervenție.

Responsabilitățile elevilor

Elevii victime au dreptul de a raporta bullying-ul autorităților școlare sau altor persoane relevante.

Prezentare generală a politicilor anti-bullying din Polonia

Legile și reglementările poloneze subliniază crearea unor medii școlare sigure și de susținere prin mai multe reglementări cheie:

- Legea privind sistemul de învățământ (Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.)
- Legea privind educația în sobrietate și combaterea alcoolismului (include prevederi anti-violență)
- Regulamentul Ministrului Educației Naționale privind asigurarea siguranței în școli

Școlile din Polonia trebuie să își dezvolte propriile politici anti-bullying care să se alinieze ghidurilor naționale.

Responsabilități legale pentru școlile poloneze

Școlile din Polonia au obligații legale clare pentru a asigura medii sigure și de susținere:

Măsurile preventive

Școlile trebuie să implementeze programe complete de prevenție care abordează bullying-ul, educând elevii, profesorii și părinții despre recunoașterea, prevenirea și răspunsul la incidente.

Datoria de grijă

Obligația legală de a proteja elevii de vătămări în timpul tuturor activităților școlare, inclusiv ore de curs, pauze și activități extracurriculare, acoperind siguranța fizică, bunăstarea emoțională și protecția împotriva bullying-ului.

Mecanisme de raportare

Școlile trebuie să creeze canale clare, accesibile pentru elevi, părinți și personal pentru a raporta incidentele de bullying fără teama de represalii.

Investigație și acțiune

La primirea rapoartelor, școlile trebuie să investigheze prompt, să adune dovezi, să intervieveze părțile implicate, să ofere sprijin victimelor și să implementeze măsuri disciplinare adecvate pentru agresori.

Responsabilități legale pentru profesorii și familiile poloneze

Responsabilitățile profesorilor

Profesorii din Polonia au atât obligații profesionale, cât și legale în ceea ce privește bullying-ul:

- **Datoria de a acționa:** Profesorii trebuie să intervină atunci când sunt martori sau sunt informați despre bullying, ca urmare a datoriei lor extinse de a asigura siguranța și bunăstarea elevilor.
- **Raportare obligatorie:** Dacă bullying-ul implică acțiuni care ar putea constitui infracțiuni penale (violență fizică, amenințări, hărțuire), profesorii trebuie să raporteze administrației școlii și, în cazuri grave, organelor de drept sau serviciilor de protecție a copilului.
- **Raportare internă:** Profesorii trebuie să respecte politica anti-bullying a școlii și să raporteze incidentele autorităților desemnate din cadrul școlii.
- **Acordarea de sprijin:** Profesorii trebuie să ofere sprijin imediat victimelor, asigurând siguranța acestora și îndrumându-le către asistență psihologică sau pedagogică adecvată.
- **Documentare:** Profesorii trebuie să documenteze incidentele la care sunt martori sau despre care află, contribuind la înregistrările școlii.

Neraportarea incidentelor de bullying, în special a celor care implică acte infracționale, poate duce la măsuri disciplinare din partea școlii sau la consecințe legale conform Codului Penal.

Responsabilitățile părinților și elevilor

Responsabilitățile părinților

Deși părinții nu sunt obligați legal să raporteze bullying-ul direct autorităților, ei sunt responsabili pentru siguranța copiilor lor la școală. Ei ar trebui să:

- Raporteze incidentele autorităților școlare dacă copilul lor este victimă sau martor.
- Coopereze cu școlile pentru a aborda bullying-ul, inclusiv participarea la ședințe și sprijinirea inițiativelor anti-bullying.
- Sprijine copiii lor dacă aceștia se confruntă cu bullying, inclusiv căutarea de consiliere sau alte resurse.

Responsabilitățile elevilor

Elevii sunt încurajați, deși nu sunt obligați legal, să raporteze incidentele de bullying la care sunt martori sau pe care le experimentează. Legea privind sistemul de învățământ subliniază participarea elevilor la crearea unor medii școlare sigure. Raportarea ajută la prevenirea unor daune suplimentare și promovează o cultură școlară pozitivă, deși nu există o cerință legală directă pentru elevi de a raporta bullying-ul.

Prezentare generală a politicilor anti-bullying macedonene de Nord

Macedonia de Nord a stabilit diverse reglementări pentru a aborda bullying-ul, în special în mediile educaționale:

Legea învățământului primar impune școlilor să abordeze bullying-ul, să protejeze victimele și să desfășoare activități preventive. Ministerul Educației și Științei supraveghează aceste reforme pentru a asigura medii educaționale mai sigure.

În octombrie 2023, Macedonia de Nord a ratificat Convenția 190 a Organizației Internaționale a Muncii privind eliminarea violenței și hărțuirii în lumea muncii, oferind o reglementare cuprinzătoare pentru a preveni și a aborda violența și hărțuirea la locul de muncă, inclusiv bullying-ul.

Responsabilitățile școlilor

Legea învățământului primar și reglementările Ministerului Educației oferă linii directoare clare pentru școli pentru a combate bullying-ul și a crea medii de învățare mai sigure. Școlile trebuie să-și dezvolte propriile politici anti-bullying care să se alinieze cu reglementările naționale, luând în considerare nevoile unice ale fiecărei instituții.

Măsuri

1 Măsuri preventive

Programe de conștientizare, integrarea respectului în curriculum, cod de conduită.

2 Răspuns la incidente

Mecanisme de raportare, proceduri de investigare, măsuri de protecție pentru victime.

3 Formarea personalului

Recunoașterea semnelor de bullying, medierea conflictelor, protocoale legale.

4 Implicarea părinților și a comunității

Participare la inițiative anti-bullying, parteneriate cu ONG-uri locale.

5 Monitorizare și responsabilitate

Inspecții periodice, rapoarte de progres, documentarea incidentelor.

6 Sprijin pentru victime

Educație online, colaborare cu linii telefonice de ajutor.

Responsabilități legale în Macedonia de Nord

Responsabilitățile profesorilor

Profesorii din Macedonia de Nord au obligația legală de a raporta incidentele de bullying. Legea învățământului primar interzice în mod explicit discriminarea în procesul educațional pe toate motivele, inclusiv orientarea sexuală și identitatea de gen. Această lege impune școlilor să ia măsuri pentru a preveni și a aborda toate formele de violență și discriminare în mediul educațional.

Legea impune crearea unei reglementări pentru a reglementa în detaliu procedura de raportare a violenței și de protejare a elevilor. În plus, prevede amenzi pentru directorii de școli care nu raportează incidentele de violență, abuz sau hărțuire autorităților competente.

Responsabilitățile părinților și elevilor

În Macedonia de Nord, părinții și elevii nu au obligații legale specifice de a raporta incidentele de bullying conform legilor actuale. Cu toate acestea, există așteptări ca școlile și autoritățile să ia măsuri:

Rolul părinților

Deși părinții nu sunt obligați legal să raporteze incidentele de bullying, ei joacă un rol crucial în susținerea copiilor lor. Sunt încurajați să comunice cu școlile dacă suspectează că copilul lor este victimă sau implicat în bullying. Legea învățământului primar încurajează părinții să participe activ la procesul educațional, inclusiv la abordarea problemelor de bullying, dar nu face raportarea obligatorie în mod explicit.

Rolul elevilor

La fel ca părinții, elevii nu sunt obligați legal să raporteze bullying-ul. Cu toate acestea, sunt încurajați să vorbească despre bullying sau să ceară ajutor de la profesori, consilieri școlari sau alți adulți responsabili. Școlile promovează, de obicei, medii în care elevii sunt încurajați să raporteze incidentele, dar acest lucru reflectă practicile educaționale, mai degrabă decât obligațiile legale.

Prezentare generală a politicilor turcești anti-bullying

Turcia și-a consolidat recent abordarea privind bullying-ul prin modificări legislative semnificative. Prin amendamentele aduse Regulamentului privind Instituțiile de Învățământ Secundar, publicate în Monitorul Oficial la 15 noiembrie 2022, 'bullying-ul între egali' și 'cyber bullying-ul' sunt acum recunoscute oficial ca infracțiuni disciplinare în licee.

Elevii care se implică în bullying între egali sunt supuși unor sancțiuni disciplinare, de la avertismente la suspendare. Aceasta se aplică elevilor care fac și distribuie înregistrări neautorizate și celor care afectează negativ dezvoltarea socială sau emoțională a unui alt elev.

Reglementări legale

La un nivel mai larg, Legea nr. 5237 a fost concepută pentru a proteja drepturile și libertățile individuale, ordinea și siguranța publică, statul de drept, sănătatea publică, mediul și pacea socială, prevenind în același timp criminalitatea. Printre principiile cheie se numără:

- Principiul legalității în infracțiune și pedeapsă: Nimeni nu poate fi pedepsit sau să i se aplice o măsură de securitate pentru o faptă pe care legea nu o consideră în mod clar o infracțiune.
- Principiul egalității în fața justiției și a legii: O pedeapsă și o măsură de securitate proporțională cu gravitatea faptei este impusă făptuitorului, fără distincție între persoane.

Codul Penal Turc nr. 5237 reglementează sancțiunile împotriva violenței prin mai multe dispoziții:

Forță și violență

O persoană care folosește forța și violența căroră nu le poate rezista sau scăpa este considerată autorul infracțiunii și nu i se aplică nicio pedeapsă acestei persoane.

Provocare nedreaptă

O persoană care comite o infracțiune sub influența furiei sau a durerii severe cauzate de o faptă nedreaptă beneficiază de o reducere a pedepsei: optsprezece până la douăzeci și patru de ani în loc de închisoare pe viață agravată, și doisprezece până la optsprezece ani în loc de închisoare pe viață.

Tortură

Un funcționar public care acționează împotriva unei persoane într-un mod incompatibil cu demnitatea umană, provocându-i suferințe fizice sau mentale, este pedepsit cu închisoare de la trei la doisprezece ani.

Amenințare

O persoană care amenință o altă menționând un atac asupra vieții, integrității fizice sau sexuale a acesteia, sau a unei rude, este pedepsită cu închisoare de la șase luni la doi ani.

Legea nr. 5651 abordează în mod specific hărțuirea electronică, utilizarea neautorizată a datelor personale.

Responsabilitățile școlilor în Turcia

Conform CIRCULAREI 2024/56, școlile din Turcia au responsabilități specifice în ceea ce privește măsurile de securitate și anti-bullying:

Securitatea în mediile educaționale

Administrațiile școlare trebuie să ia măsurile necesare pentru a asigura securitatea în interiorul și în afara școlii și instituției, cooperând cu instituțiile și organizațiile relevante pentru a menține medii sigure.

Detectarea factorilor de risc

Directorii de școli trebuie să identifice factorii de risc care pot cauza violența în mediile educaționale și să ia măsurile necesare împotriva factorilor de risc prioritari sau a efectelor violenței.

Servicii de orientare și consiliere

Școlile trebuie să ofere condiții adecvate și sprijin de personal pentru serviciile de orientare școlară și consiliere psihologică și Centrelor de Orientare și Cercetare (RAM) pentru a preveni violența.

Securitatea digitală

Școlile trebuie să extindă eforturile pentru a dezvolta abilitățile copiilor de spațiu sigur și alfabetizarea virtuală în mediile digitale pentru a preveni cyberbullying-ul.

Formare continuă

Toți managerii din organizația provincială a Ministerului trebuie să beneficieze de formare continuă privind prevenirea violenței, asigurându-se că liderii sunt echipați pentru a implementa măsuri anti-bullying.

Notificarea forțelor de ordine

Situațiile prioritare detectate de directorii școlilor și instituțiilor privind securitatea școlară trebuie raportate imediat unității superioare și forțelor de ordine.

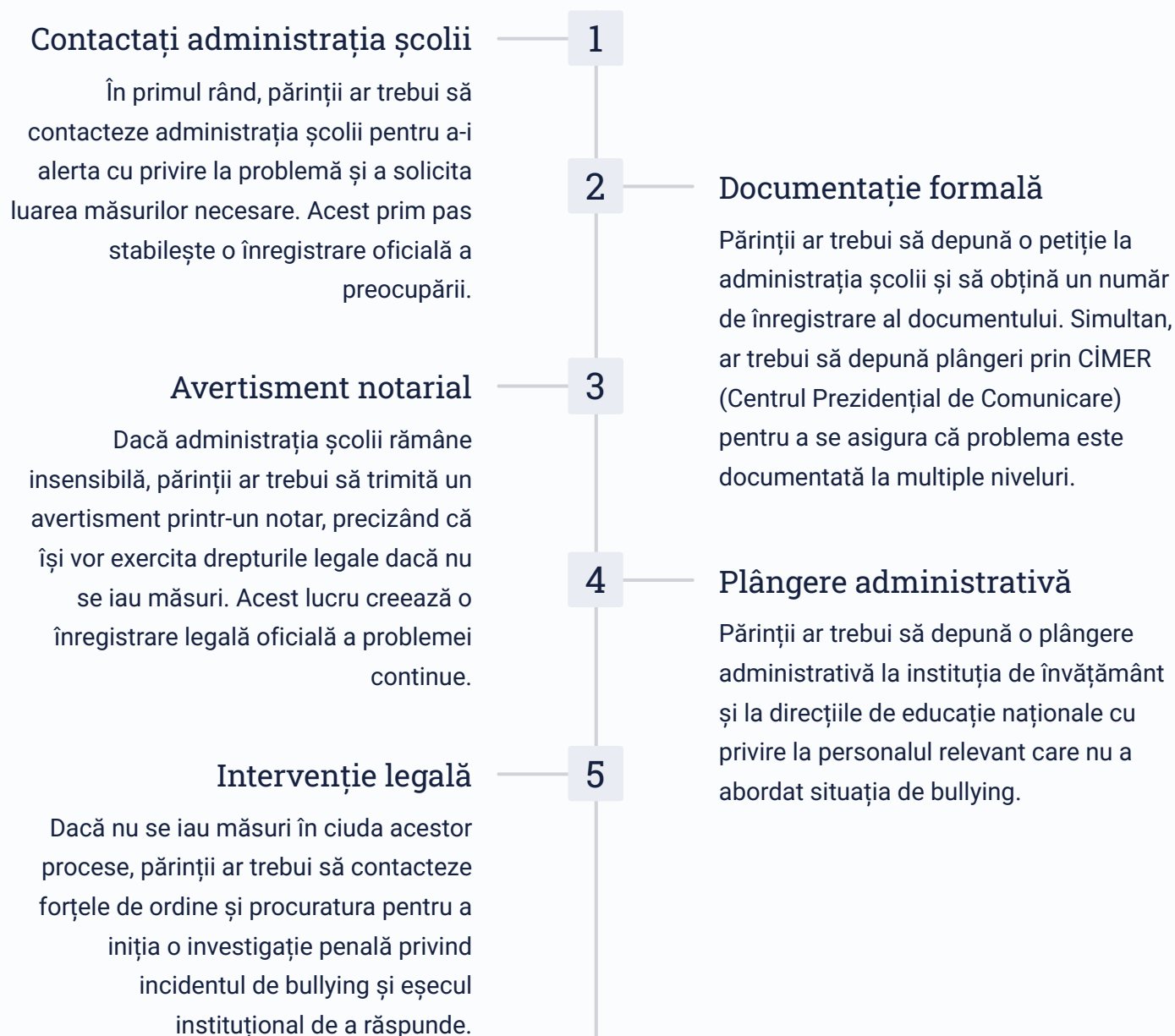
Responsabilități legale pentru profesori, părinți și elevi în Turcia

Responsabilitățile profesorilor

Profesorii din Turcia sunt obligați legal să raporteze bullying-ul dacă sunt martori sau iau cunoștință despre acesta. Această obligație constituie atât o responsabilitate profesională, cât și morală, iar profesorii sunt abilitați legal să intervină în astfel de situații. Neraportarea sau neabordarea incidentelor de bullying poate duce la acțiuni disciplinare împotriva profesorilor care își neglijează această datorie.

Responsabilitățile părinților și elevilor

Atunci când se confruntă cu incidente de bullying în Turcia, părinții ar trebui să urmeze o abordare structurată:

Prezentare generală a politicilor românești anti-bullying

România a stabilit reglementări cuprinzătoare pentru a aborda bullying-ul în mediul educațional. Două ordine formează fundamentul reglementării anti-bullying a țării:

Ordinul nr. 4.343/2020

Acest ordin aprobă normele metodologice de aplicare a Legii Educației Naționale nr. 1/2011 privind violența psihologică – bullying. Scopul său principal este stabilirea de reguli și proceduri pentru prevenirea și combaterea bullying-ului în școli, asigurând medii sigure și sănătoase în care elevii se pot dezvolta armonios și își pot atinge potențialul.

Obiectivele includ:

- Prevenirea bullying-ului prin informare și formare pentru elevi, profesori și părinți
- Combaterea bullying-ului prin proceduri de gestionare și soluționare a cazurilor
- Informarea și implicarea comunității prin dezbateri și colaborare interinstituțională
- Monitorizarea și evaluarea eficacității măsurilor anti-bullying prin rapoarte periodice și analiza datelor

Se creează grupuri de acțiune anti-bullying în școli, incluzând profesori, părinți și elevi cu vârsta de 12 ani sau mai mult. Consiliul Elevilor numește "ambasadori anti-bullying" care lucrează pentru a crește gradul de conștientizare, a identifica situațiile de bullying, a media conflictele, a încuraja sprijinul pentru victime și a abilita elevii să raporteze incidentele.

Ordinul nr. 6235/2023

Stabilește proceduri pentru gestionarea cazurilor de violență împotriva elevilor și a personalului educațional, precum și a situațiilor conexe din mediul școlar și a violenței suspectate împotriva copiilor în afara școlii.

Cerințe de prevenire

Școlile trebuie să includă măsuri anti-bullying în Regulamentele Interne, să creeze mecanisme anonime de raportare și să informeze copiii și părinții cu privire la aceste proceduri. Școlile trebuie să elimine riscurile, să apeleze serviciile de urgență atunci când este necesar și să restabilească sentimentul de siguranță fizică și emoțională al elevilor.

Protecția victimei

Pentru a preveni revictimizarea, interviurile repetate cu victimele sunt interzise. În funcție de gravitatea cazului, interviuarea părților implicate este efectuată de poliție, departamentele de protecție a copilului sau reprezentanți ai școlii. Comunicarea cu părinții trebuie să aibă loc în absența victimei, cu prezența consilierului, în spații confidențiale.

Ordinul nr. 4.343/2020 diferențiază între concepte: bullying (definit ca violență psihologică), violența fizică, cyberbullying, abuzul emoțional, violența sexuală și comportamentul agresiv.

Sanctiuni românești anti-bullying și responsabilități școlare

Legislația românească stipulează că școlile trebuie să stabilească măsuri de sprijin și sancțiuni legale pentru persoanele implicate în incidente de bullying. Măsurile de sprijin pot include:

- Consiliere de grup și/sau individuală pentru elevii afectați
- Organizarea și recomandarea participării la întâlniri tematice de grup de suport
- Activități pentru dezvoltarea abilităților socio-emoționale și a strategiilor de auto-reglare emoțională
- Recomandare pentru intervenție psihologică și psihoterapeutică
- Identificarea resurselor pentru angajarea de terapeuți care să asiste victimele sau agresorii pe termen lung
- Activități de combatere a discursului instigator la ură, discriminării, marginalizării și normelor sociale dăunătoare
- Medierea conflictelor prin abordări restorative (cu excepția victimelor violenței bazate pe gen)
- Transferul într-o altă clasă/program pentru victimele bullying-ului la cererea părinților

Nerespectarea procedurilor de raportare și a măsurilor anti-bullying de către personalul școlar constituie o abatere disciplinară și este sancționată conform Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023.

Responsabilitățile profesorilor

- Profesorul sau consilierul școlar care identifică o situație de bullying sau cyberbullying este responsabil de inițierea intervenției pentru reabilitarea victimei
- Toate actele de violență împotriva elevilor trebuie raportate conducerii școlii, Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului la nivel județean și serviciului public de asistență socială la nivel comunitar
- Profesorii trebuie să participe la investigarea cazurilor, procesele de confirmare și implementarea obiectivelor planului de reabilitare
- Profesorilor li se solicită să organizeze activități adecvate vârstei cu elevii pentru a-i ajuta să înțeleagă violența și impactul acesteia atât asupra copiilor, cât și asupra adulților

Responsabilitățile părinților și elevilor

Deși legea română nu obligă părinții să raporteze incidentele de bullying, aceasta stabilește proceduri clare pentru momentul în care apar incidente:

Responsabilitățile elevilor

Elevii trebuie să informeze verbal și urgent directorul despre cazurile de bullying între colegi.

Implicarea părinților

Directorii de școli trebuie să informeze verbal și urgent părinții/reprezentanții legali ai elevilor implicați și să le solicite să vină la școală.

Introducere în abordarea la nivel de școală (WSA)

Abordarea la Nivel de Școală (Whole School Approach - WSA) reprezintă o strategie cuprinzătoare, sistemică, care implică toți membrii comunității școlare — profesori, elevi, personal, părinți și părțile interesate locale — în prevenirea bullying-ului și promovarea unui mediu școlar pozitiv (UNESCO, 2017).

Această abordare depășește simpla gestionare a incidentelor individuale de bullying pentru a promova o cultură a respectului și incluziunii în întreaga comunitate școlară.

Principii de bază ale abordării la nivel de școală

Incluziune

Toți membrii comunității școlare colaborează pentru a crea o cultură care valorizează diversitatea, echitatea și respectul (UNESCO, 2017). Acest principiu asigură că eforturile anti-bullying iau în considerare nevoile și perspectivele tuturor părților interesate.

Responsabilitate

Stabilirea unor politici clare, mecanisme de raportare și evaluări regulate asigură responsabilitatea și eficacitatea (UNESCO, 2017). Aceasta creează transparență și permite îmbunătățirea continuă a inițiativelor anti-bullying.

Prevenție

Măsurile proactive, cum ar fi promovarea comportamentului pozitiv și campaniile de conștientizare, vizează prevenirea bullying-ului înainte ca acesta să apară (Consiliul European, 2015). Aceasta mută accentul de la simpla reacție la incidente la crearea unor medii în care bullying-ul este mai puțin probabil.

Implicare comunitară

Implicarea părților interesate, inclusiv a părinților, autorităților locale și organizațiilor comunitare, pentru a aborda bullying-ul în mod cuprinzător (Comisia Europeană, 2021). Aceasta extinde eforturile anti-bullying dincolo de zidurile școlii.

WSA recunoaște că bullying-ul este o problemă socială complexă care afectează întreaga comunitate școlară. Toți — profesori, personal, elevi și părinți — împărtășesc responsabilitatea pentru prevenirea și abordarea bullying-ului.

Elemente ale abordării la nivel de școală

Mediu incluziv

Școlile care implementează Abordarea la nivel de școală (WSA) organizează ateliere de incluziune regulate și stabilesc sisteme de sprijin reciproc care încurajează elevii să își îndrume și să își sprijine colegii din medii diverse.

Aceste inițiative contribuie la crearea unei culturi școlare în care diferențele sunt celebrate, nu vizate.

Extindere comunitară

Abordarea la nivel de școală (WSA) încurajează școlile să extindă inițiativele anti-bullying către comunitatea mai largă, implicând organizații locale, agenții guvernamentale și lideri comunitari.

Acest lucru creează o rețea de sprijin mai amplă pentru elevi și întărește ideea că bullying-ul nu este tolerat nicăieri.

Parteneriate colaborative

Școlile colaborează cu ONG-uri locale, centre comunitare și forțe de ordine pentru a dezvolta programe comune menite să prevină bullying-ul atât în interiorul, cât și în afara incintei școlare.

Aceste parteneriate valorifică expertiza și resursele diverse pentru a crea intervenții mai eficiente.

Mesaj coerent

Toți stakeholderii—de la profesori la șoferii de autobuz și personalul de la cantină—primesc instruire cu privire la politicile anti-bullying ale școlii și cum să răspundă la incidente.

Acest lucru asigură că elevii primesc mesaje coerente despre așteptările comportamentale pe parcursul întregii lor experiențe școlare.

Reglementare de implementare

Implementarea Abordării la nivelul întregii școli necesită planificare și coordonare sistematică:

Evaluare

Efectuați o evaluare cuprinzătoare a climatului școlar actual, incluzând sondaje în rândul elevilor, personalului și părinților pentru a identifica probleme specifice de bullying și domenii de îmbunătățire.

Elaborarea politicilor

Creați politici clare și cuprinzătoare anti-bullying cu contribuția tuturor părților interesate. Politicile ar trebui să definească comportamentele de bullying, să schițeze procedurile de raportare, să specifice consecințele și să descrie strategiile de prevenire.

Dezvoltarea capacității

Oferiți instruire pentru întregul personal școlar, incluzând profesori, administratori, consilieri și personal de sprijin, privind recunoașterea, prevenirea și răspunsul la bullying. Asigurați-vă că elevii primesc educație adecvată vârstei despre bullying.

Modificarea mediului

Aduceți modificări fizice și culturale pentru a crea un mediu școlar mai pozitiv, cum ar fi supravegherea sporită în locurile fierbinți de bullying, aranjamentele în clasă care promovează colaborarea și inițiativele școlare de comportament pozitiv.

Monitorizare și evaluare

Colectați periodic date despre incidentele de bullying, implementarea politicilor și climatul școlar pentru a evalua eficacitatea și a face ajustările necesare abordării.

Pași practici

Faza 1: construirea fundației

1 Formarea unui comitet de coordonare

Stabiliți o echipă diversă, incluzând administratori, profesori, personal de suport, elevi, părinți și reprezentanți ai comunității.

Acest comitet va coordona planificarea, implementarea și monitorizarea inițiativei WSA.

Asigurați-vă că acest comitet are o conducere clară, programe de întâlniri regulate și roluri definite pentru membri.

2 Realizarea unei evaluări cuprinzătoare

Colectați date despre situația actuală de bullying prin sondaje anonime, focus grupuri și revizuirea rapoartelor de incidente. Identificați tipare, zone problematice și forme specifice de bullying predominante în școala dumneavoastră.

Evaluați reglementările, procedurile și eforturile de prevenire existente pentru a identifica punctele forte și lacunele.

3 Dezvoltarea unei viziuni comune

Pe baza rezultatelor evaluării, creați o declarație de viziune clară despre cum arată o școală fără bullying.

Asigurați-vă că această viziune se aliniază cu valorile și misiunea mai largă a școlii.

Implicați toate părțile interesate în dezvoltarea acestei viziuni pentru a construi apartenența și angajamentul.

4 Crearea unui plan de acțiune cuprinzător

Dezvoltați un plan detaliat cu obiective specifice, strategii, termene, responsabili și indicatori de succes.

Asigurați-vă că planul abordează prevenția, intervenția și monitorizarea continuă. Includeți atât acțiuni pe termen scurt pentru un impact imediat, cât și strategii pe termen lung pentru o schimbare durabilă.

Faza 2: Implementare

2

Dezvoltarea politicilor

Revizuiți și actualizați politicile școlare pentru a vă asigura că definesc clar toate formele de bullying, schițează procedurile de raportare, specifică consecințele și se aliniază cu reglementările naționale. Asigurați-vă că politicile sunt adecvate vârstei, sensibile cultural și abordează atât bullying-ul tradițional, cât și cel cibernetic.

Formarea personalului

Oferiți o pregătire cuprinzătoare pentru tot personalul școlii privind recunoașterea, prevenirea și răspunsul la bullying. Includeți îndrumări specifice pentru diferite roluri (profesori, administratori, consilieri, personal de sprijin) și asigurați-vă că personalul nou primește instruire în timpul integrării.

Integrarea curriculumului

Integrați educația anti-bullying, învățarea socio-emoțională și cetățenia digitală în curriculumul obișnuit. Utilizați lecții, activități și discuții adecvate vârstei pentru a dezvolta abilitățile elevilor în empatie, rezolvarea conflictelor și relații pozitive.

Implicarea elevilor

Stabiliți inițiative conduse de elevi, cum ar fi programe de sprijin inter pares, cluburi anti-bullying și campanii de conștientizare. Împuterniciți elevii să-și asume roluri de lider în crearea unei culturi școlare pozitive prin mentorat, medierea conflictelor și instruirea privind intervenția observatorilor.

Faza 3: Sustenabilitate și evaluare

- **Monitorizare regulată:** Colectați date în mod constant pentru a urmări incidentele de bullying, eficacitatea intervențiilor și schimbările în climatul școlar.
- **Îmbunătățire continuă:** Utilizați rezultatele evaluării pentru a rafina strategiile, a aborda problemele emergente și a consolida abordările de succes.
- **Celebrări și recunoaștere:** Recunoașteți progresele, evidențiați succesele și recunoașteți persoanele și grupurile care contribuie la schimbări pozitive.
- **Instituționalizare:** Integrați practicile anti-bullying în rutinele școlare, tradițiile și structurile organizaționale pentru a asigura sustenabilitatea.
- **Conexiuni comunitare:** Mențineți și consolidați parteneriatele cu familiile, organizațiile comunitare și autoritățile locale pentru a extinde impactul dincolo de școală.

Rețineți că implementarea WSA nu este un proiect unic, ci un proces continuu de schimbare culturală. Succesul necesită răbdare, persistență și flexibilitate pentru a adapta strategiile în funcție de nevoile emergente și de rezultatele evaluării.